

EXPERIÈNCIA DE LLENGUA ORAL

TÍTOL: TERTÚLIES LITERÀRIES

EIX: Parlar i escoltar per conviure. Les emocions i les actituds

Centre: Bernat Metge
Adreça: C/ Jaume Casanovas 171. 08820. Prat de Llobregat
Correu: a8040333@xtec.cat
Responsables activitat: María Pilar Cerezo i Tamara Flórez
Curs: 5è

Juny 2021

1. Context del centre i de l'aula

L'escola **Bernat Metge del Prat de Llobregat** és una escola pública d'una línia, situada en un dels barris més densament poblats del municipi. En aquest moment estan escolaritzats 225 alumnes. És una escola amb un percentatge al voltant del 6% d'alumnes amb necessitats educatives especials (motrius, físiques, psíquiques i sensorials) i també un percentatge al voltant del 12% d'alumnes amb necessitats educatives específiques (amb situació econòmica desfavorida). De la mateixa manera, té un percentatge al voltant del 16% d'alumnes de nacionalitat estrangera, aquesta dada també està per sobre de la mitjana de Catalunya respecte als centres de la mateixa tipologia.

El grup en qüestió és la classe de 5è. És un grup format per 24 alumnes amb una gran diversitat. Hi trobem 4 alumnes amb NESE i 2 alumnes amb dificultats globals d'aprenentatge. La resta del grup té diferents ritmes d'aprenentatge. La llengua predominant és el castellà. Hi ha 4 alumnes que tenen com a llengua materna l'àrab, i només hi ha 1 alumne amb la llengua catalana com a llengua inicial.

2. Producte comunicatiu: encàrrec que es fa fer i gènere discursiu al qual pertany

És un activitat que fomenta el treball de la comunicació oral en llengua catalana i la planificació del discurs mitjançant les tertúlies literàries a partir de clàssics universals. La conversa entre l'alumnat per compartir idees i sentiments al voltant de l'obra literària esdevé un espai idoni per a treballar la competència oral.

3. L'activitat

Les tertúlies literàries dialogiques consisteixen en el fet que un grup de nens i nenes es reuneixen periòdicament al voltant d'un llibre per a reflexionar i dialogar a partir de la lectura d'un fragment. És un espai on l'alumnat pot participar en un projecte educacional que promou la literatura i la cultura. Un aspecte important a destacar en les tertúlies és que la capacitat d'aprendre no és qüestionada, ja que no es qüestionen les capacitats lectores, el nivell de comprensió o les opinions de l'alumnat.

Les tertúlies literàries és un projecte que porta dos anys en marxa i que es realitza des de P3 a 6è.

Principals objectius d'aprenentatge

1. Produir textos orals adequats per tal d'interactuar oralment d'acord amb la situació comunicativa.
2. Aprendre a utilitzar estratègies conversacionals i dialògiques.
3. Comprendre textos orals de la vida quotidiana expressats pels companys i companyes.
4. Millorar la capacitat d'expressar oral de sentiments, opinions i sensacions en públic.
5. Incorporar i utilitzar estructures lingüístiques correctes per transmetre sentiments, emocions i opinions dels fragments llegits i del modelatge del docent i dels companys i companyes.
6. Fomentar una bona planificació dels discurs, millorant la coherència i l'adequació en el seu discurs.
7. Llegir fragments dels clàssics significatius de la literatura universal adaptats a la seva edat.
8. Adquirir nou vocabulari en llengua catalana a partir de la lectura de clàssics de la literatura.

Seqüència didàctica

Abans de la sessió, l'alumnat fa la lectura del fragment a casa i planifica el seu discurs. Prepara allò que vol dir i com ho vol dir. Fer-ho a casa dona la possibilitat a l'alumnat de disposar del temps necessari. L'alumnat a partir de la lectura d'un clàssic de la literatura universal expressa una opinió, sentiment que li ha provocat el fragment llegit.

La sessió de tertúlies és setmanal de $\frac{3}{4}$ d'hora, la seva estructura és fixa. A cada sessió hi ha un moderador/a que dinamitza la sessió amb suport de la mestra, gestionant el torn de paraula.

La figura del moderador/a és cabdal en una tertúlia, per facilitar la seva tasca, disposa d'una carpeta amb les estructures lingüístiques i bastides que pot fer servir en

cada moment de la tertúlia; per iniciar-la, per donar el torn de paraula o per concloure la sessió. A més, disposa d'una graella per registrar quines persones han intervingut durant la tertúlia.

Durant les primeres sessions la mestra fa el modelatge i explica les funcions de la persona moderadora i les normes de funcionament de la tertúlia. Les sessions s'enregistren per a recollir evidències de com es gestiona la participació i de com s'utilitzen certs exponents lingüístics i comunicatius. Un cop acabada la sessió, el moderador/a conclou amb un petit recull de les idees que s'han expressat. En aquest moment apliquem l'eina d'avaluació, que amb els diferents ítems a valorar, pot ser un instrument d'autoavaluació o de coavaluació.

L'**avaluació de l'activitat** compta amb alguns instruments que requereixen el format en paper, però també es planteja de forma que els propis alumnes puguin verbalitzar-la mitjançant enregistraments.

Com tota activitat, cal adaptar-la a les característiques i edat del grup.

4. Punts forts de l'activitat

- **La participació oral de l'alumnat, indispensable pel desenvolupament d'aquesta.** L'activitat té una estructura fixa que permet a l'alumnat situar-se davant d'aquest fet comunicatiu.
- **El context és real** perquè expressen els seus sentiments i les seves opinions a partir de la lectura proposada.
- Tot i que **es treballen les diferents habilitats lingüístiques**, aquesta activitat se centra en la comunicació oral: **comprendre oralment i produir textos orals** amb sentit i coherència i, adequats al context.
- **L'alumnat reflexiona i planifica la seva intervenció tenint present els seus coneixements previs.**
- **És una activitat inclusiva, coeducativa i totes les intervencions són valuoses**, l'estructura de diàleg s'encadena i es comparteix sense diferències entre els alumnes. Tots evolucionen des de la seva situació inicial.
- **Les lectures estan adaptades a l'edat dels infants** i es vinculen directament amb els objectius d'aprenentatge.

- Els **alumnes participen** en tot moment de l'activitat i tenen presents els criteris d'avaluació.
- **Hi ha unes normes bàsiques** que el document no recull i que estableixen els termes de les intervencions. Els alumnes a través de la seva participació obtenen un feedback immediat de la comprensió del seu missatge per part del grup (receptor).
- La conversa és **dinàmica i la interacció promou la construcció compartida de coneixement**. La figura del moderador fomenta aquesta dinamització i que el desenvolupament sigui el més funcional i facilitador possible.
- **El paper docent durant el desenvolupament de les tertúlies literàries és d'acompanyament**, de guia i sovint de modelatge. Però el seu paper principal es el d'acompanyar, donar suport al moderador/a, facilitant les intervencions i respectant el ritme de cadascú.

5. Resultats

L'alumnat ha après a planificar les seves intervencions, a construir oracions i enllaçar idees amb diferents estructures lingüístiques i diferents marcadors conversacionals. Donen més importància a la comunicació oral com a eina bàsica de traspàs d'informació, idees i sentiments.

6. Conclusions

Acurar les intervencions orals i programar una mica l'estructura del diàleg, tant a nivell de lèxic o morfosintaxi, com a nivell de hàbits i fórmules de cortesia, amb frases suggerides i estructurades facilita que l'alumne senti que és més capaç de comunicar i de sentir-se escoltat.

L'aplicació de l'activitat millora les relacions personals entre l'alumnat, augmenta l'acceptació i el respecte a l'altre. Les situacions reals de conversa al voltant d'un element comú possibiliten les relacions socials positives.

7. Enllaços (web del centre, espai de difusió, correu de contacte...)

- [Web del centre](#)
- Contacte: tflorez@xtec.cat